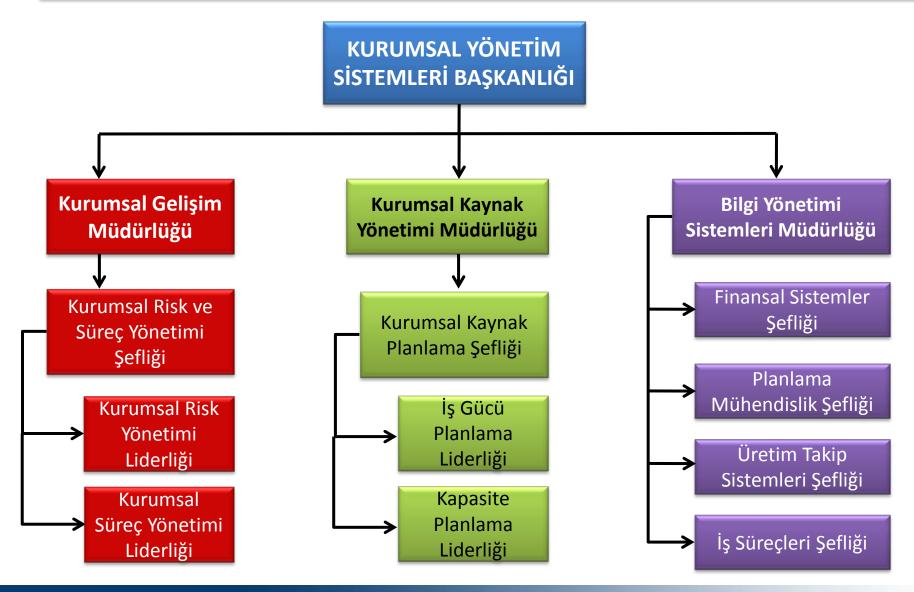
TUSAŞ-TÜRK HAVACILIK VE UZAY SANAYİİ A.Ş.

KURUMSAL YÖNETİM SİSTEMLERİ BAŞKANLIĞI

Organizasyon Şeması

KURUMSAL GELİŞİM MÜDÜRLÜĞÜ

ORGANİZASYON ŞEMASI

1- KURUMSAL RİSK YÖNETİMİ

Risk Nedir?

- Zarara uğrama tehlikesi, riziko. (Güncel Türkçe Sözlük)
- ▶ İktisadi karar birimlerinin verecekleri kararlar sonucunda ortaya çıkacak getiriyi olumsuz etkileyebilecek olayların gerçekleşme olasılığı, diğer bir deyişle olayların gerçekleşme olasılığının bilindiği durum. (BSTS / İktisat Terimleri Sözlüğü)
- Belirsizliğin amaçlar üzerindeki pozitif veya negatif etkisi. (ISO 31000)

- ➤ Risk Yönetimi?
- Kurumsal Risk Yönetimi?

TUSAŞ İçin Risk Nedir?

- ➤ Bir veya birden çok sebebi olan ve gerçekleştiğinde iş hedefleri üzerinde etki yapan olay veya durum. (TSP 11-40)
- ➤ Aşağıda belirtilen sonuçlara neden olacak her durum, TUSAŞ için risk (tehdit ve fırsat) olarak değerlendirilmektedir:

- Maliyet artışı
- Müşteri memnuniyetsizliği
- Pazar ve prestij kaybı
- Program takviminde gecikme

Risk Yönetimi Yönergeleri

- ➤ TUSAŞ'ta Kurumsal Risk Yönetimi, dört ana başlık altında sınıflandırılmış olup her başlık ile ilgili usul ve sorumluluklar aşağıda belirtilen dokümanlarda tanımlanmıştır:
  - Kurumsal Risk Yönetimi: TSP 11-40,
  - Program Risk Yönetimi: TSP 11-25,
  - Bilgi Güvenliği Varlık ve Risk Değerlendirme: TSP 11-31,
  - İş Sağlığı ve Güvenliği Risk Değerlendirme: TSP 10-35.

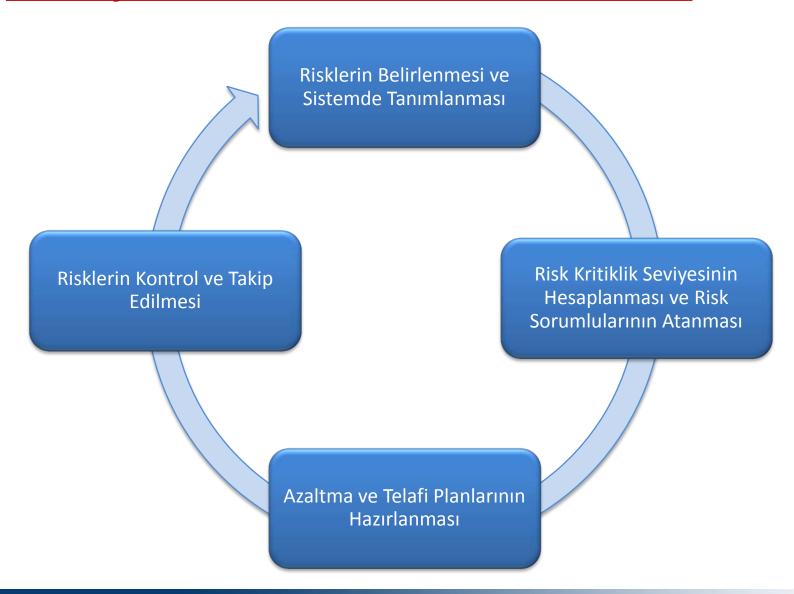

Risk Sınıfları

- ➤ TUSAŞ Kurumsal Risk Sınıfları:
  - Program Riskleri,
  - Bilgi Güvenliği Riskleri,
  - İş Sağlığı ve Güvenliği Riskleri,
  - Diğer Kurumsal Riskler:
    - Mali Riskler
    - Stratejik Riskler
    - Operasyonel Riskler
    - > Tehlike Riskleri

TUSAŞ'ta Kurumsal Risk Yönetimi Süreci

Risk Tespit Kaynakları

Risk Kritiklik Seviyesinin Hesaplanması

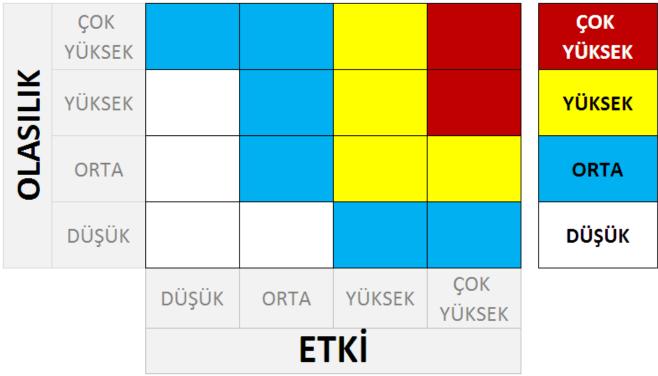
- Risk kritiklik seviyesi, <u>olasılık</u> ve <u>etki</u> değerleri baz alınarak hesaplanır.
- Olasılık: Bir riskin gerçekleşme sıklığı veya oranıdır.
- ➤ Etki: Bir riskin gerçekleşmesi durumunda yol açacağı zararın veya getirinin büyüklüğüdür. Etki değeri, aşağıda belirtilen 3 çarpandan oluşmaktadır:
  - Maliyet Etkisi
  - Çizelge Etkisi
  - Performans / Teknik Etki

Risk Kritiklik Seviyesinin Hesaplanması (2)

➤ Belirlenen olasılık ve etki durumlarına göre risk kritiklik seviyesi aşağıdaki tabloya göre hesaplanır:

Risk Yanıtlama Yöntemleri

- ➤ Risk kritiklik seviyesi belirlendikten sonra riskin önlenmesi ya da etkisinin azaltılması için gerçekleştirilecek faaliyetlerin sonucunda elde edilecek kazançlar göz önünde bulundurularak aşağıdaki 4 risk yanıtlama yönteminden uygun olanı seçilir:
  - Reddetme (Rejection),
  - Kabul Etme (Acceptance),
  - Transfer Etme (Transference),
  - Kontrol Uygulama (Mitigation).

Risk Yanıtlama Yöntemleri (2)

- Varsayalım ki servisiniz, kışın mevcut lastikleriniz ile arabanızın kayabileceğini ve kaza riski olduğunu belirtti.
  - ➤ Böyle bir durum ile karşılaşmayacağınızı, bu nedenle kar lastiği kullanmanıza gerek olmadığını değerlendiriyorsanız riski <u>reddetmiş</u> olursunuz.
  - ➤ Böyle bir durum ile karşılaşabileceğinizi, ancak sonuçlarının önlem almaya gerek duyulacak kadar kritik olmadığını değerlendiriyorsanız riski kabul etmiş olursunuz.
  - ➤ Kendiniz böyle bir durum ile karşılaşmamak için arabanızı kullanmak yerine toplu taşıma araçlarını tercih ederseniz riski <u>transfer etmiş</u> olursunuz.
  - Kış aylarında kar lastiği kullanarak arabanızın kaymaması için önlem alırsanız riske kontrol uygulamış olursunuz.

2- KURUMSAL SÜREÇ YÖNETİMİ

Kurumsal Süreç Yönetimi Faaliyetleri

- Balanced Scorecard (Kurumsal Performans Karnesi)
- 2. Süreç Yönetimi
  - Süreç Performans Değerlendirmesi
  - Süreç İyileştirme
- 3. Öneri Sistemi Faaliyetleri
- 4. Standart Süre Tespiti
- Eğitim Faaliyetleri

Balanced Scorecard (Kurumsal Performans Karnesi)

- ✓ Şirket vizyonunu ve stratejilerini, operasyonel iş hedeflerine dönüştürmek amacıyla kullanılan bir yönetim yaklaşımıdır.
- ✓ Uzun dönemli hedeflerin kısa dönemli hedeflerle ilişkilendirilmesidir.
- ✓ Kurumsal Karnenin amacı ölçüm yapmak değil, şirket stratejilerinin uygulamaya alınmasıdır.
- ✓ Başarı ölçümünü sadece finansal verilerle sınırlı tutmayıp, müşteriler, iç süreçler, arge ve inovasyon ile çalışan boyutunun da yönetim yaklaşımına dahil edilmesidir.

Balanced Scorecard (Kurumsal Performans Karnesi)

Süreç Yönetimi / Süreç Nedir?

Müşteri için bir değer oluşturmak üzere, bir grup girdiyi kullanarak bunlardan çıktılar elde etmeyi amaçlayan, tekrarlanabilen, ölçülebilen, sahibi ve sorumluları olan birbirine bağlı değer yaratan faaliyetler dizisidir.

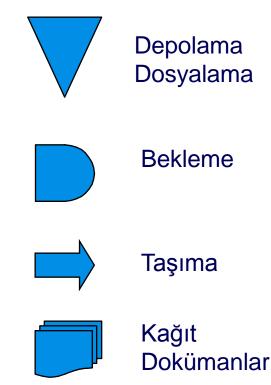
Süreç Yönetimi / İş Akış Şemaları

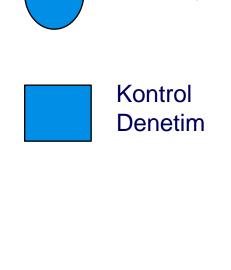
Akış Şemalarında Kullanılan İşaretler

En Basit Olanlar

Daha Karmaşık Olanlar

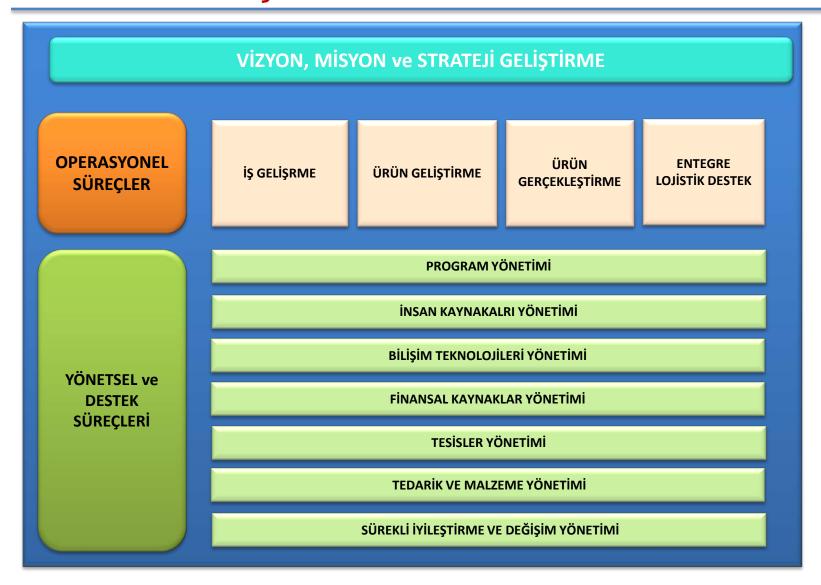
Operasyon

Süreçlerle Yönetimin Avantajları

- Şirket önceliklerine sistematik bir yaklaşım getirmek.
- Fonksiyonlar arası ilişkileri geliştirmek.
- Müşteri odaklı yönetimi teşvik etmek.
- Kaynakların daha etkin kullanımını sağlamak.
- Hızlı karar alma avantajı sağlamak.
- Sorumlulukları net olarak tanımlamak.
- Stratejik hedeflere ulaşılması konusunda gerekli önceliklerin belirlenmesi

TAI Ana Süreçleri

Öneri Sistemi

- Ödüllendirme sistemi dayanan ve tüm çalışanlarımızın kullanabileceği bir sistemdir.
- Bu sistem için geliştirilmiş bir yazılım mevcuttur.
- Tüm şirket çalışanları bu sistem üzerinden önerilerini tanımlayabilirler.
- Tanımlanan görüşün öneri olarak değerlendirilmesi için maliyet, zaman veya kalite alanlarının en az birinde iyileştirme sunması gerekmektedir.
- Tanımlanan önerileri Öneri Değerlendirme Takımı'nın filtresinden geçerek gerekli çalışmalara başlanır.

Standart Süre Tespit Yöntemleri

- Gözlem (Kronometraj)
- 2. Sistemden Çekilen İşçilik Saatleri (İş emirlerine girilen işçilik saatleri)
- 3. Parametrik Süre Tespiti (Proses zamanını etkileyen kriterlerin belirlenmesi ve bu kriterlerin ağırlıklandırılması sonucunda standart zamanın tespitinin sağlandığı yöntemdir.)
- 4. NCS (NC Programlama yazılımları üzerinden elde edilen bilgiler)
- 5. Tezgah Performans Tespit Sistemi (Tezgahlarda bulunan PLC cihazlardan tespit edilen bilgiler)

Yukarıda belirtilen sistem ve yöntemler aracılığıyla belirlenen sürelerin değerlendirilmesiyle standart süreler tespit edilir.

Standart Sürelerin Kullanım Alanları

Standart süreler genel olarak aşağıdaki konularda kullanılır;

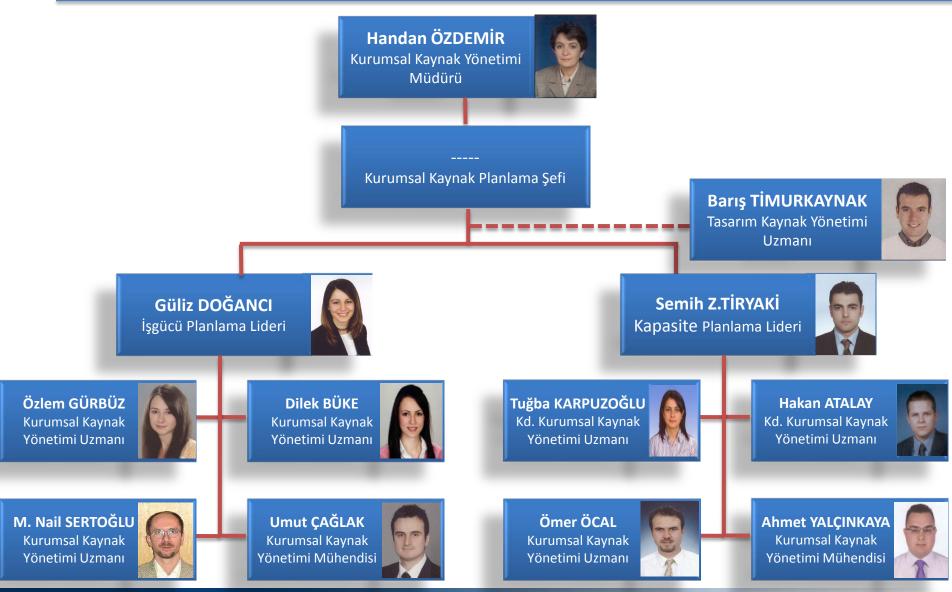
- Yardımcı sanayiye aktarılması planlanan parçaların başa baş noktası analizleri
- 2. Planlanan projelerin kar/zarar analizi
- 3. Teknisyen performans takibi
- 4. Kapasite analizleri
- 5. Üretim planlama faaliyetleri

KURUMSAL KAYNAK YÖNETİMİ MÜDÜRLÜĞÜ

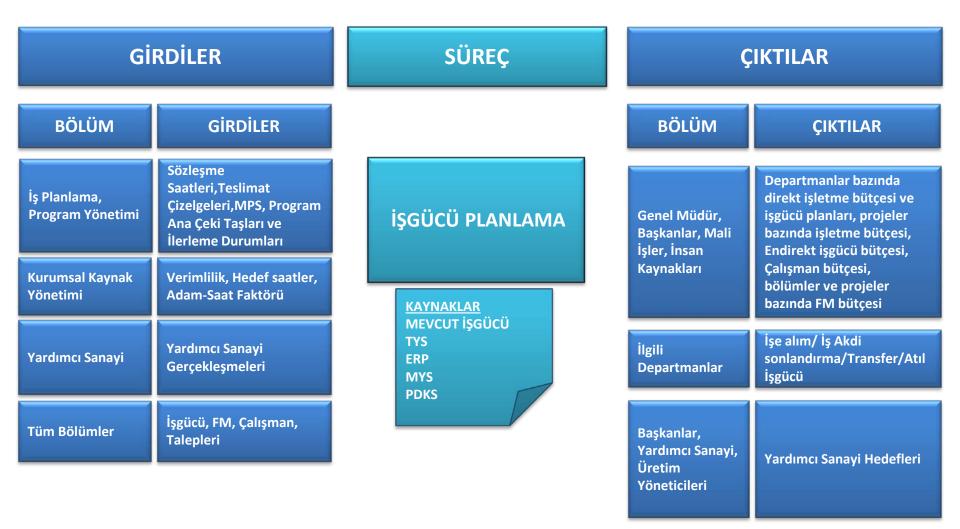
ORGANİZASYON ŞEMASI

1- İŞ GÜCÜ PLANLAMA

İŞGÜCÜ PLANLAMA SÜRECİ

İŞGÜCÜ PLANLAMA

Direkt ve Endirekt, 4000 + personel için işgücü planlama faaliyetleri

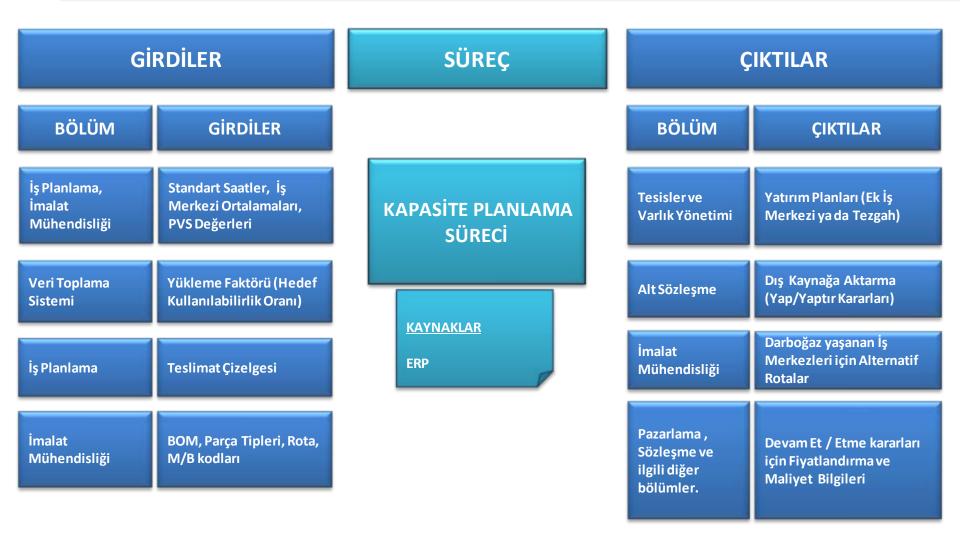
- 100+ proje için adam –saat iş yükünün belirlenmesi, zamansal projeksiyonunun yapılması, 90 ayrı bölüm ile tasarruf amaçlı müzakereler yapılması
- Tüm bölümler için **istihdam** edilecek, **sözleşmesi sonlandırma**, kiralanacak **çalışman, kısmi süreli personel** sayısının belirlenmesi
- Tüm bölümler için yapılacak yıllık fazla mesai limitlerinin/bütçesinin belirlenmesi
- Yıl içerisinde proje ve bölümlerde Endüstri Mühendisliği faaliyetleri ile analizlerin yapılması, işgücü bütçesinde tasarruflar gerçekleştirilmesi
- Maliyet azaltıcı çalışmalar ile destekli işçilik saati hedeflerinin belirlenmesi
- Sanayileşmeye yönelik yıllık "Yardımcı Sanayi İş Aktarımı Hedefleri" 'nin belirlenmesi

1- KAPASİTE PLANLAMA

KAPASİTE PLANLAMA BİLGİ AKIŞI

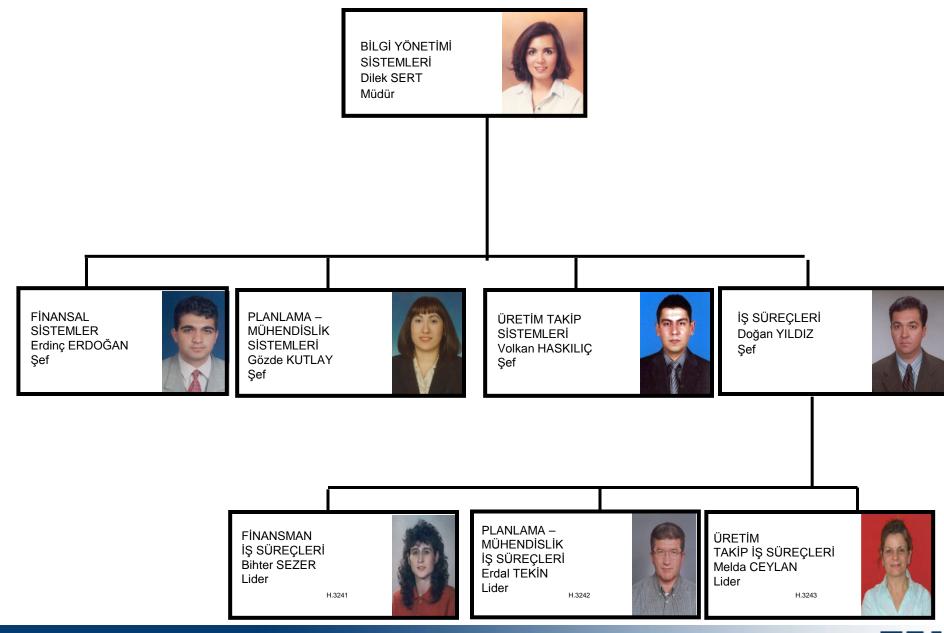
KAPASİTE PLANLAMA

- Kısa uzun vade (5-10 yıl) kapasite grafiklerinin hazırlanması, periyodik olarak güncellenmesi, Olası yatırım ihtiyaçlarının TAI stratejik planına uygun olacak nitelikte belirlenmesi yönünde çalışılması, Güncel kapasite grafikleri üzerinden tezgah yatırım ihtiyaç adet ve tarihlerinin belirlenmesi, ihtiyaçların yatırım planına dönüşmesi ve devreye alınması sürecinde de görev alınması, Parça detayında alternatif iş merkezleri çözümlemeleri ile kapasite darboğazlarının yatırım ihtiyacı oluşturmalarının önüne geçilmesi, Montaj - üretimde kullanılacak tool ihtiyaç adetlerinin hesaplanması, alan ihtiyaçları ve verlesim planlarının belirlenmesi, hazırlanması ve optimizasyonu, TAI stratejik planına uygun alt sözleşme iş aktarım hedeflerine ulaşılması ve aynı zamanda yatırım ihtiyaçları optimizasyonuna destek olacak şekilde alt sözleşmeye aktarılacak iş kapsamının belirlenmesi yönünde destek çalışmalar yürütülmesi. Teklif çalışmalarında potansiyel programdan kaynaklanacak ekipman, bina vs... ihtiyaçlarının belirlenmesi.
  - Fizibilite analizlerine kapasite çalışmalarıyla katılım, maliyet etkin ve TAI stratejisi uygun alternatifin belirlenmesinin sağlanması

BİLGİ YÖNETİMİ SİSTEMLERİ MÜDÜRLÜĞÜ

ORGANİZASYON ŞEMASI

Yazılım Altyapısı

Kullanılan Diller

≥2000'e kadar COBOL

>2000-2005 arası yoğunlukla Smalltalk

➤ 2005-halen JAVA,Smalltalk uygulamaları JAVA'ya geçiriliyor.

Veritabanları

- √2000'e kadar IMS (hierarchical)
- ✓2000-halen UDB(DB2 -Relational)
- ✓Dış projelerde SQL Server, Oracle kullanımı var.

Araçlar

- Eclipse, RAD
- CA Harvest All Fusion
- Junit, ANT
- CA Wily
- DB2 Tools
- SQL server Analysis, Reporting ve Integration Server
- Doors
- Borland Together
- Primavera, MS Project
- ALM araçları

Framework

- ✓ Smalltalk –Thick Client
- ✓ Java
  - Swing ve Web uygulamaları
  - MVC
  - EJB,JPA,hibernate
  - Struts,JSF,JSP-Servlet
  - YUI
  - Web servisler

Yazılım Geliştirme

- Analiz ve Tasarım Safhası Sistem Gereksinimlerinin Tanımlanması
- Kod Geliştirme Safhası Programlama
- Test ve Eğitim Safhası Sistem Testi
- Test ve Eğitim Safhası Kullanıcı Testi ve Eğitim
- Uygulamaya Alma Safhası Kurulum

TUSAŞ-TÜRK HAVACILIK VE UZAY SANAYİİ A.Ş.

KURUMSAL YÖNETİM SİSTEMLERİ BAŞKANLIĞI

